

Viatgers i turistes

Per escriure el llibre «Voces del viejo mar» Norman Lewis es va inspirar a Tossa de Mar, on va passar tres estius consecutius entre 1950 i 1953, fins que els primers turistes van començar a alterar la forma de vida tradicional del poble

EDUARDO JORDÀ

Seria interessant conèixer l'autor de les pintades contra els turistes que van aparèixer fa mesos al nucli antic de Palma. «Guiris go home», «El turisme destrueix la ciutat» i coses per l'estil. Quins estudis té, per exemple, l'autor d'aquestes pintades? Té una feina més o menys fixa? I si en té, és en el sector públic o en el privat? I sabria explicar les diferències entre un i altre sector, arribat el cas? I d'altra banda, a qui vota? Quines són les seves idees sobre l'economia? Què s'entén per destruir una ciutat? I què entén, ja que hi som, per turista? Paul Bowles deia que la diferència entre un viatger i un turista era que el viatger desitjava quedar-se a viure al país que visitava, mentre que el turista només pensava a tornar a casa com més aviat millor i explicar-ho als seus amics. I en aquest sentit, ha viatjat l'autor de les pintades a algun lloc? I si ha estat així, què creia ser quan visitava Londres o París: un viatger o un turista? I a quins altres llocs ha viatjat? Roma, Venècia, Praga? O el Txad, Bhutan, Papua? Ho repeteixo: una entrevista a fons amb aquest personatge, de moment anònim, ens permetria conèixer molt millor l'estranya època en què vivim. Per descomptat que el turisme té mala fama. Ja fa bastants anys, Norman Lewis va escriure un llibre meravellós sobre un poble fictici de la Costa Brava ell en deia Farol, quan encara no havien arribat els turistes i la forma de vida tradicional dels vilatans seguia intacte (o dit en termes de l'autor de les pintades: quan ningú havia destruït encara el poble de Farol). Per escriure el llibre, Voces del viejo mar, Norman Lewis es va inspirar a Tossa de Mar, on va passar tres estius consecutius entre 1950 i 1953, fins que els primers turistes van començar a alterar la forma de vida tradicional del poble. Voces del viejo mar és un llibre extraordinari, sens dubte, però un es pregunta quants dies, o si més no hores, seriem capaços de resistir si haguéssim de viure en la societat arcaica que Lewis va arribar a conèixer, amb escenes que semblaven tretes dels temps medievals i amb costums i tabús que avui ens semblarien inadmissibles. I a més, Norman Lewis s'hi va abonar quan retratava aquesta societat que vivia d'esquena a la modernitat. De fet, a Tossa de Mar hi havia un museu municipal obert per la Generalitat republicana el 1935 en el qual s'havien exhibit quadres de Chagall. I s'havia rodat una pel·lícula meravellosa, Pandora y el holandés errante, amb Ava Gardner i James Mason de protagonistes, ni més ni menys. És a dir, que no era un lloc tan primitiu ni aïllat com deia Lewis al seu llibre. Però estava clar que Lewis volia enaltir com fos els temps anteriors a l'arribada del turisme perquè odiava la «insipidesa» de la vida moderna en un país industrialitzat i buscava un món d'«antigues virtuts i antics defectes» que ja no existia en la seva Anglaterra natal. En realitat, Lewis havia guanyat una petita fortuna venent càmeres fotogràfiques a Londres i havia participat en carreres de cotxes amb un Bugatti. Quan es cansava dels curanderos i les baralles locals i de l'estupidesa del capellà i del gentilhome de Farol (o Tossa), tornava a Londres o se n'anava a qualsevol altre lloc que l'atragués. Mai va estar obligat a suportar les mateixes obligacions i els mateixos costums que els habitants de Farol havien d'empassar-se, volguessin o no, els agradessin o no. I és molt comprensible que Lewis odiés el turisme, però potser els pescadors de Farol tinguessin una idea molt diferent de la seva. La visió romàntica de Norman Lewis segueix tenint molta acceptació entre nosaltres, l'autor de les pintades, sense anar més lluny, seria el seu millor exponent actual, però és una visió enganyosa. Era millor la Mallorca virginal de 1920 que la saturada Mallorca actual? Es vivia millor llavors que ara, per molt netes que estiguessin les platges? Si ho pensem bé, els biquinis de les turistes

van ser molt més nocius per al franquisme que totes les vagues generals. I el turisme ha aconseguit que països com el Marroc o Tunísia tinguin una relativa llibertat de costums. Comprenc que un senti aclaparament davant el turisme massiu de l'època de la globalització, amb els seus creuers gegantins i les seves hordes de turistes low cost que tot just deixen beneficis, però criticar sense més l'arribada de turistes no té cap sentit.

Font del document: http://www.diaridegirona.cat/opinio/2016/08/27/viatgers-turistes/801078.html?utm_source=rss